СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 139. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ПЯТНИЦЯ, 17. ЧЕРВНЯ 1949 — No. 139. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 17, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПРИСПІШУЮТЬ ПРАЦЮ ВИРОБУ НОВИХ АТОМОВИХ БОМБ

Вашингтон, 15 червня. — Проби, переводжені з атомовою бомбою коло Еніветок попереднього року, виказали успіх нової атомової бомби. Це виявилося підчас постійного слідства Спільної Конгресової Комісії над діяльністю федеральної Комісія Атомової Енергії. Підчас переслухання свідків виявилося, що завод для плутонія втримуваний в Ганфорд, у стейті Вашингтон, виробляє цінні нові матеріяли, які були вжитті при виробі бомби, яку випробувано коло Еніветок. Приявні на переслуханні заперли в собі віддих, коли складав свідоцтво д-р Гері А. Винні, який стоїть на чолі розбудови інженерського проєкту Дженерал Електрик Компані. Початкові кошти були обраховані на круглих $230 мільйонів, а тепер уже вони дійшли 237 мільйонів. Щоб зясувати в чому лежать трудноші, д-р Винні сказав:

„Плутоній є не тільки металем для виробу бомб, але теж є одним з найбільш смертельних отруй, які досі людство знає. Малесенькі частинки його в повітрі є незвичайно небезпечні. Коли ми почали виріб, тоді можна було зконцентрувати в повітрі порох плутонія у відношенню одної частинки до половини триліона. Для безпеченства одначе ми пробували одну частину до пятьдесять триліонів. Пізніше показалося, що навіть і це є небезпечне й тому ми пробуємо тепер ужити одну частину на 100 триліовів. Коли ми почали, ми навіть не знали, якої величини будинку нам буде потрібно."

Після переведення проби атомової бомби коло Еніветок зайшла велика потреба поспішної будови будинку, сказав голова комісії, Дейвид Ліліентал. Бомба з Еніветок була одною з ново придуманої атомової зброї. Вона мала вплив на складові частини зброї. — Серед дискусії забирали голос прихильники й противники атомової політики, яку веде федеральна Комісія Атомової Енергії.

ПІДСУДНІ КОМУНІСТИ САМІ СВІДЧАТЬ ПРОТИ СЕБЕ.

Ню Йорк. — Підчас процесу проти комуністичних лідерів обвинувачених в змові для скинення американського уряду, самі обвинувачені зголосяться за свідків у своїй справі. Першим був Джан Гейтс, редактор комуністичного щоденника „Дейлі Воркер" а другим був Гілберт Грін, якого називають „комуністичним босом" стейту Ілиной. Грін відповідав на питання свого оборонця Абрагама Дж. Ізермана і признав, що Американське Політбюро Комуністичної партії переорганізувало партію й змінило політику на революційну в 1945 р. аж після того, як дістало інструкції від Жака Дікльо з Франції, котрий знову дістав доручення з Кремля; що Американське Політбюро давало вказівки і видавало рішення, яка має бути політика щоденника „Дейлі Воркер"; що члени Політбюра є відповідальні за політику партії. — На підставі свідоцтва проф. Луиса Буденца в початках судової розправи було стверджене, що нову політику для американських комуністів наказав теж Дмитро Мануїльський, заступник підсовєтської України на конференції в Сан Франсиско в 1945 р. Йосип Стародуб, кореспондент „Дейлі Воркера", написав про це листа з Сан Франсиско, що його дістав Буденц між 6 і 24 травня 1945 р. а в цьому листі було сказане, що Мануїльський пригадує, пригадує, що „французькі товариші" дістали інструкції давати раду „американським товаришам" змінити свою політику, а крім того Мануїльський докоряв американським комуністам, що вони не дуже гостро критикують свій уряд. Грін признав, що зміна комуністичної політики американських товаришів прийшла аж після того, як Американське Політбюро відбуло дискусію над цією справою в днях між 24 травня і 2 червня, отже вже після інструкцій Мануїльського. Заки Грін дав себе приловити на устійненню дат, комуністичні оборонці рішучо заперечували, наче б вони діставали з Кремля чи з закордону інструкції для своєї політики. Вони твердили, що їх політика й акція є самостійна.

ВЗИВАЄ СТУДЕНТІВ ДО ОБОРОНИ СВОБОДИ.

Ню Йорк. — Навіть в нашій країні свобода є в дефензиві — таку думку висловив д-р Гері Вудман Чейз, канцлер університету Ню Йорк на закінченні шкільного року у промові до 20,500 осіб, які прийшли на це свято. Між ними було 9,088 випусників, й це найбільше число в 117-річній історії цього університету. Хоч нам потрібно уряду, щоб охороняв права поодиноких людей, то „духове бажання бути свобідним" мусить бути плекане серед самого населення, якщо свобода має бути дальше збережена — пригадував д-р Чейз.

ДІВЧИНА ВИКОНАЛА АТЕНТАТ НА ГРАЧА В БЕЙЗБОЛ.

Шікаґо. — Рут Стайнгаґен, 19-річна дівчина, яка славила як героя Еді Вейткуса, провідного грача в бейзбол з Клубу Нешенел Ліґ, виконала атентат на нього вистрілом з револьвера. Вона пояснила свій вчинок бажанням знати, яке враженнє викличе її вчинок. Вона запросила Вейткуса до готелю, хоч не знала його особисто і, коли він увійшов, вона вистрілила до нього. Вейткус бореться зі смертю.

КОНГРЕС ПОГОДИВСЯ НА БИЛ ПРО РЕОРГАНІЗАЦІЮ УРЯДУ.

Вашингтон. — Після цілomісячного застою обі палати конгресу остаточно погодилися, щоб президентові дати право переорганізувати екзекутивну ділянку федерального уряду, однак з правом „вета" для котроїбудь палати конгресу. Президент заповів уже давніше, що він предявить конгресові увесь плян реорганізації уряду. Тому, що прийшло до порозуміння між обома палатами, бил може бути ухвалений несподівано в конгресі. Після того його підпише президент і він стане законом.

ДЛЯ ПІДТРИМКИ ТОРГІВЛІ ПОТРІБНІ СОЮЗИ ДЕРЖАВ

Квебек, Канада, 15 червня. — На повному засіданні Міжнародної Торговельної Палати ухвалено резолюцію за заключування регіональних союзів держав для розвитку торгівлі в сусідних країнах. Такі регіональні союзи не мають іти в розріз з загальними міжнародними торговельними договорами, тільки їм пособляти. Як взірець регіонального союзу згадали підчас дискусії держави Бенелю, Скандинавські країни, Францію й Італію, Колюмбію й Еквадор, Панаму й Венесуелю. На такій підставі згадано на нарадах потребу заключення торговельного договору між державами західної Европи, бо це причинилось би до обниження митних кордонів.

На нарадах комісій, ухвалено теж цілу низку резолюцій в справі фінансової відбудови в Европі, в справі забезпеки приватних інвестицій і в справі дискримінації прапорів в морському транспорті. Ці резолюції будуть предявлені ще на повному засіданні до одобрення. З кількох резолюцій звертає на себе увагу проєкт резолюції в справі грошевої виміни, опертої на відповідній бюджетовій і кредитовій політиці країн в справі розслідження ціни золота.

КОНАЛІ ЗА ПРИСПІШЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ЕВРОПИ

Вашингтон. — Сенатор Там Коналі, предсідник комісії закордонних справ, ужив прилюдного натиску на конгрес, щоб той приспішив акцію за виасигнування півтора біліона долярів на озброєння західної Европи, як засобу для посилення Північно Атлянтійського Оборонного Договору. Коналі оприлюднив комунікат з зазивом, щоб конгрес приспішив ці справи з огляду на світову забезпеку. Досі сенатська комісія ухвалила одноголосно потребу ратифікації Атлянтійського Договору, одначе ніщо не зроблено в справі виасигнування фондів на зброю для західної Европи, бо не було ще навіть переслухання в комісії.

ПОНОВНА ПРИГАДКА ЗА ПРОЦЕС ПРОТИ СОВЄТСЬКИХ САТЕЛІТІВ

Вашингтон. — Діючий секретар стейту Джеймс Е. Веб виявив, що Злучені Держави поновно візвуть секретаря Організації Обєднаних Держав, Триґве Лі, щоб приспішити сформування комісії для обвинувачення Угорщини, Румунії й Болгарії в поломанні постанов про права людини, поміщених у мирових договорах цих країн. Веб твердить, що сателіти й Совети провинилися вже в тому, що відмовилися співпрацювати при полагодженні закиду.

НАЙКРАЩИЙ ГРАФІК ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ — УКРАЇНЕЦЬ

З 1928 р. в Арґентині перебуває учень проф. Мако на Українській Студії Плястичного Мистецтва у Празі, Віктор Цимбал. Під час його перебування в Буенос-Айресі він здобув славу найкращого графіка Південної Америки. Користуючись великою славою, він виконав і виконує низку державних замовлень для різних держав Америки — Арґентини, Бразилії, Чіле, Уруґваю, Мексико, Коста-Ріки. 1936 р.

РОТАРІЇ УХВАЛИЛИ $750,000 НА СТИПЕНДІЇ ДЛЯ ПОШИРЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ПРИЯЗНІ

Ню Йорк. — Міжнародна організація Клубів Ротаріїв ухвалила на своїй конвенції призначити $750,000 на поширення приязних відносин і ліпшого порозуміння між поодинокими націями. Впродовж трьох років будуть призначувати по $250,000 річно на стипендії для студентів, що покінчили університети в 15 країнах, щоб вони відбували студії в інших державах. Минулого року признано такі стипендії 55 студентам, а біжучого року прийде ще 56 свіжих.

МОЖЛИВІСТЬ ЗВІЛЬНЕННЯ КАРДИНАЛА МІНДСЕНТІ

Відень, 16. червня. (ЮП). — З римо-католицьких церковних кол інформують, що мадярські большевики мали виявити готовість звільнити з тюрми в найближчій будучності засудженого недавно Йосифа Кардинала Міндсенті. Провідник мадярських комуністів, Матіяс Ракоші, мав заявити, що кардинал Міндсенті вже не може бути шкідливий, натомість його звільнення могло б мати для большевиків свою пропагандивну вартість. Кардиналові мали б дозволити залишитись в санаторії в Мадярщині, або навіть виїхати на лікування до будь-якої зі західних країн. Австрійський кардинал Інніцер, запитаний в цій справі, заявив, що поголоски є цілком безпідставні. Мадярський премієр, натомість, тільки заявив, мовляв, його уряд завжди був за взаємним зрозумінням з Католицькою Церквою.

В КИЄВІ ЗНАЙДЕНО ІСТОРИЧНІ СКАРБИ

Москва, 16 червня. (Ройтер). — Робітники, що закладали газопровід на одній з вулиць столиці України, Києва, знайшли скарб дорогоцінних орнаментів з XI. і XII. століть. Знайдено велику срібну чашу, в якій було позолочене срібне намисто і сережки, з коба[illegible] рисунками жіночої голови на кожній з них, та з різнобарвною орнаментикою. Рівночасно знайдено теж деяку кількість старовинних срібних монет з часів Київського і Новгородського князівств. Дослідами знахідки зайнялися археологи та інші дослідники.

МАСОВЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ МУСУЛЬМАНІВ В СОВЄТАХ

Каїро, 16 червня. — До Єгипту пощастило втекти одному з мусульманських провідників совєтського Туркестану, який стверджує, що від закінчення другої світової війни совєтський уряд повів поголовну терористичну акцію проти мусульманської релігії та її визнавців. Жертвою терору падають головно мусульманські провідники. Ці вістки мають своє посереднє потвердження теж в совєтській пресі яка веде сильну кампанію проти мусульманських „февдальних пересудів".

ЗАГРОЗЛИВИЙ СТРАЙК В ІТАЛІЙСЬКОМУ СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Рим, 16 червня. — Опанований комуністами союз італійських професійних спілок проголосив генеральний страйк сільсько-господарських робітників, що охоплює разом около 3,000,000 осіб. Комуністичні керівники рівночасно загрозили, що до страйку прилучаться теж індустріяльні робітники, якщо уряд не виконає їх домагань. З огляду на близькі жнива, страйк в сільському господарстві може мати фатальне значення для цілої країни і на те, правдоподібно, спекулюють комуністи.

ЗМІНА НА ПОСТІ АМЕРИКАНСЬКОГО КОМАНДАНТА В ТРІЄСТІ.

Тріест, 16. червнє. — Дотеперішній американський командант вільної зони Тріесту, ген. Рідлі Рейдер, звільнив свій пост і вернеться до Злучених Держав. Його місце займе ген. Клайд Еделмен.

У ФИЛАДЕЛФІЇ ВІДБУДЕТЬСЯ ДОКЛАД Д-РА ҐАЛАНА В ПЕРЕСЕЛЕНЧІЙ СПРАВІ

В найблищу суботу, дня 18-го червня, екзекутивний директор ЗУАДКомітету, д-р Володимир Ґалан матиме в Переселенчому Осередку ЗУАД Комітету у Филаделфії доклад на тему дотеперішньої практики в переселенчій акції та про її вигляди на майбутнє. Доклад відбудеться в Клюбі Горожан при 847 Норт Френклін Стріт в годині 8-мій ввечорі. Важлива тема докладу заслуговує на окрему увагу як місцевих громадян так і нових імігрантів.

В ПОРТУГАЛІЇ СТВОРЕНО РАДУ ДЛЯ БОРОТЬБИ З БОЛЬШЕВИЗМОМ.

Лісбона, Португалія, 16-го червня. — Португальський уряд офіціяльно рішив створити публичну Раду Безпеки для боротьби проти комунізму в країні. Рада перебере в цій справі функції, що їх досі виконували республиканська ґвардія та цивільна і політична поліція, і матиме в цих справах великі повновласті.

ВИДАВЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗМЕНШЕННЯ КОШТІВ.

Амстердам, Голандія, 16-го червня. — В цьому місті відбулася річна конвенція Міжнародної Федерації Газетних Видавців. На закінчення нарад ухвалено звернення до урядів усіх країн, щоб вони приспішили пересилку вісток та зменшили її кошта.

БОЛЬШЕВИКИ СХОПИЛИ БЕРЛІНСЬКОГО СОЦІЯЛІСТА

Берлін 16 червня. — Совєтська поліція схопила вчора в Берліні провідника місцевої соціялістичної молоді, Гайнца Вестфаля. Його заарештовано в судовій золі під час процесу над 19 членами молодечої організації „Фалькон", обвинувачених за поширювання західних газет в совєтській зоні.

БЕРЛІНСЬКИЙ СТРАЙК ПРЕДМЕТОМ НАРАД В ПАРИЖІ

ЗАХІДНІ МІНІСТРИ В ОБОРОНІ РОБІТНИКІВ ПЕРЕД СОВЄТСЬКИМИ РЕПРЕСІЯМИ.

Париж, 16 червня. — Вчора у французькому міністерстві закордонних справ було скликане нагле засідання міністрів чотирьох великодержав в справі закінчення та полагодження страйку урядників і робітників міської залізниці в Берліні. Робітники, як відомо, домагаються виплати належної їм платні в західно-німецькій валюті та призніння їхнього незалежного професійного союзу. В останньому вони відкинули компромісові пропозиції полагодження страйку, не маючи ані від совєтських окупаційних властей ані від контрольованої ними дирекції залізниць жадного запевнення, що проти страйкуючих не поведеться жадної безпресійної акції. Західні міністри в Парижі домагалися такого запевнення від совєтського міністра, Андрея Вишинського. Точного перебігу цих нарад не подано до відома, але вважається, що при цій нагоді знову заторкнуто цілий ряд інших, зв'язаних з Берліном справ, головно щодо відповідного оформлення договору про перервання совєтської бльокади Берліна та щодо західного права доступу до нього через совєтську зону, як теж обговорювано справу торговельної виміни між західними та совєтською зоною. Чергове таємне засідання має відбутися сьогодні і загально вважається, що на тому конференція міністрів закінчиться, зглядно буде відрочена. Це виходить теж з постанови британського міністра Бевина взяти участь в нарадах міністрів закордонних справ п'ятьох країн т. зв. Брюсельського договору, що мають відбутися вже в п'ятницю рано в Люксембурґу.

БЕРЛІНСЬКІ ЗАЛІЗНИЧНИКИ ПРОПОНУЮТЬ ДОПОМОГУ ЗАХОДОВІ.

Берлін, 16 червня. — Страйкуючі робітники залізниці в Берліні вчора знову запропонували, що вони, не зважаючи на страйк, виконуватимуть свої нормальні функції для вдержання залізничого руху між Берліном і західними зонами, з метою боротьби проти продовжуваної совєтської „півбльокади" міста. Проте, в західних колах не мають надії, щоби Совєти на це погодилися, домагаючись або повного відновлення руху, або жадного. Робітники зі свого боку непохитно обстоюють продовжування страйку як йдеться про залізничий рух під контролею совєтського управління.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗАКІНЧЕННЯ СТРАЙКУ БРИТАНСЬКИХ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.

Лондон, 16 червня. — Професійна спілка британських залізничників заповіла, що в найблищу неділю вже не буде „недільного страйку", щонайменше як йдеться про її членів. Зараз в понеділок вже мали б відбутися наради представників робітництва з урядовим управлінням націоналізованої залізниці для остаточного полагодження страйку, що був проголошений з домаганням підвишки платні та проти задалеких нічних поїздок машиністів.

МАЛІ НАДІЇ НА ДОГОВІР З АВСТРІЄЮ.

Париж, 16 червня. — Справа мирового договору з Австрією є тепер на порядку нарад Ради міністрів закордонних справ чотирьох великодержав і ще в останній хвилині могли б запасти в цій справі важливі рішення. Проте, в західних дипломатичних колах більще ніж сумніваються в можливість розв'язки або взагалі будь-якого полагодження цеї справи. Діло в тому, що після підписання договору з Австрією, Совєти були б змушені відкликати свої війська не тільки зі самої Австрії, але й з Румунії та Мадярщини, де вони вдержують свої гарнізони під претекстом, що це потрібно для вдержання і забезпечення комунікаційного зв'язку з окупаційними військами в Австрії. Це означало б основну зміну військового стану на Балканах, що на нього навряд чи погодяться Совєти, вже хочби з огляду на положення в Югославії, Греції та й в самих „вірних" совєтських сателітах.

АМЕРИКА ПРОТИ НЕОБМЕЖЕНОЇ ПАРТІЙНОЇ СВОБОДО В НІМЕЧЧИНІ.

Франкфурт, Німеччина, 16 червня. — Військові губернатори західної Німеччини відбули вчора окремі наради, обмірковуючи можливість скасування обмежень політичних партій в тій країні, що існували як засіб безпеки від самого початку окупації. Тоді як британський та французький губернатори мали висловитися в користь цеї пропозиції, американський представник обстоює задержання цих обмежень і на майбутнє, побоюючись, що в іншому випадку негайно виринули б на арену численні скрайньо-праві партії.

ТОРГИ ЗА ІТАЛІЙСЬКУ НАФТУ.

Рим, 16 червня. — Італійське міністерство господарства повідомило перед кількома днями про відкриття нафтових джерел в долині ріки По в Північній Італії. Повідомлення базується тільки на перших пробах і здогадах, бо початково ще важко встановити навіть тільки приблизний стан нововідкритих джерел. Проте, за цю нафту вже почалися великі торги як місцевого так і закордонного порядку. Італійський уряд зі свого боку розглядає можливість державного нафтового монополю.

ПІДПИСАНО ІТАЛІЙСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ДОГОВІР.

Рим, 16 червня. — Представники італійського і польського урядів підписали тут вчора трирічний торговельний договір, що передбачує таварову виміну між обома країнами у висоті 50,000,000 долярів для кожної в першому році. Італія діставатиме з Польщі вугілля і збіжжя в заміну за свої промислові вироби.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГОРОХОМ ОБ СТІНУ!

Годі сумніватись, щоб уряд Злучених Держав не бажав облегшити важку долю народам, що мучаться у країнах з комуністичними режимами. Щодо деяких таких країн він перебрав навіть певні зобовязання. До тих останніх належать, наприклад, такі держави, як Болгарія, Угорщина та Румунія, з якими Злучені Держави заключили мирні договори, в основу яких вложено обовязкову пошану тих основних прав, яких людині ніяк не можна відмовити. Пильнувати цього взялись три потуги: Злучені Держави, Британія та Совєтський Союз. Але так воно виглядає тільки на папері, бо в практиці набрало зовсім іншого вигляду.

Як відомо, ці країни втратили свою незалежність та стали вкінці совєтськими сателітами. Нині це тоталітарні держави з комуністичними режимами, насадженими силою і підступом Москви. В них годі шукати за правами людини, бо їх там нема. Там тільки існують права влади, диктатури. В тоталітарних державах інакше й бути не може й це повинно бути добре відоме теж і урядам Злучених Держав та Британії. Проте, уряди цих демакратичних потуг таки вислали дипломатичні ноти до Болгарії, Угорщини та Румунії з протестом проти порушування там же прав людини всупереч зобовязанням, які ці держави перебрали при підписуванні мирових договорів. Причиною цих простестів були головно суди над кардиналом Міндсенті в Угорщині, як теж над протестантськими проповідниками в Болгарії.

Який же ж вислід тих протестів? Чи не такий, якого міг надіятись кожний, що хоч трохи визнається на совєтській дипломатії? Отже, обвинувачені демократіями комуністичні уряди Болгарії, Угорщини та Румунії не тільки не виправдались, але ще накинулись на Злучені Держави та Британію, закидуючи їм, що вмішуються у внутрішні справи чужих, суверенних країн та перешкоджають їм позбутись фашистів. Злучені Держави та Британія вислали теж ноти до совєтських дипломатичних представництв в Болгарії, Угорщині та Румунії з пропозицією, щоб вони зійшлися з їхніми місцевими представниками та обговорили цю справу. Це теж згідно з правом, яке їм признають мирні договори. На це відповів уже сам Кремль. Повідомив нотою Злучені Держави, що він уже переглянув відповіді, які він цілком певно сам подиктував, Болгарії, Угорщини та Румунії й вважає, що ці відповіді вичерпно висняють усю проблему. Ці держави, каже Москва, виконують свої договірні зобовязання якнайточніше, включно з гарантією щодо основних прав людини. Далі кажеться, що якраз режими Болгарії, Угорщини та Румунії обороняють демократію і боряться з фашистівськими організаціями, згідно з мировими договорами. Робити з цього „квестію", як це намагається уряд Злучених Держав, значить вмішуватись у внутрішні справи тих держав, каже совєтська нота.

Не знаємо, що зроблять Совєти, як Злучені Держави уже не пропонуватимуть, а „зажадають" новою нотою встановлення комісій для розсліду нарушення основних прав людини урядами Болгарії, Румунії та Угорщини. Але одно певне, що Совєти ніяких нот не бояться, навіть найгостріших. Ноти демократичних потуг вони оцінюють радше як вияв слабости ніж рішучости. Досі ще ні одна нота демократій їм нічого страшного не зробила, ніякої великої шкоди не нанесла. Так чого боятись ще одної та ще в такій справі, як охорона прав людини в якійсь там Болгарії, Угорщині чи Румунії? Війни за це і так не буде!

СВІТЛА І ТІНІ ПЕРЕСЕЛЕНЧОЇ АКЦІЇ

VIII.

Цілий ряд недоліків і взагалі „тіней" в переселенчій акції, згаданих в попередніх статтях на цьому місці, не залишилися без наслідків. Вправді, справа ще тільки прослідкується, але раз поставлено в сумнів її вартість і доцільність, то це вже навряд чи залишиться і без конкретних консеквенцій. Деякі з них вже наявні. Агентство Асошіейтед Прес в дні 10-го червня подало з Вашинґтону інформацію, що федеральна Комісія для Переміщених Осіб „прослідкує зажалення, що деякі з переміщених осіб, спроваджені до цеї країни з Европи як фармері, виявили тільки поверховну знайомість з плугом". В повідомленні виразно говориться, що йдеться про спроваджених до Меріленду українських нових іміґрантів та наводиться конкретні випадки. В тій самій інформації, вправді, стверджується, що проти цих іміґрантів не веститься жадної урядової акції, отже примусової депортації, як довго вони не є „публичним тягарем". Але не відомо, яке рішення може запасти, якщо випадки будуть повторюватися.

На тому не кінець. Бо фактом є, що досі теж фармерські завірення можна було використати в „наглих випадках" для людини і без окремих фармерських кваліфікацій, якщо вона тільки погоджувалася совісно виповнювати перебрані зо'бов'язання. В майбутньому це буде виключене і не тільки для не-фармерів, але й неодин справжній фармер матиме труднощі виявити свою фармерську професію. Для прикладу вистачить навести факт, що Переселенча Комісія Меріленду, беручи до уваги нарікання фармерів, планує робити ще один „скрінінґ" нових іміґрантів вже на місці. Досі був звичай, що новий іміґрант виїжджав на фарму свого спонсора вже того дня, як вступив на американську землю. Тепер плянується задержувати всіх в одному розсилковому пункті кілька днів та провірити їхнє фармерське знання. Якщо воно виявиться незадовільне і Комітет не матиме для них іншого місця чи завірення, може трапитися, що вони ще тим самим кораблем будуть відіслані назад до Европи.

Крім цих консеквенцій на майбутнє, нам відомі вже факти, що телеграфічно відкликано і уневажнено завірення, що вже, були полагодженні в Европі. Ясно, що всі ці факти матимуть дуже негативний вплив і на дальший загальний розвиток в переселенчій акції. Як відомо, власне тепер в Конгресі є законопроєкт про поширення та злагіднення Акту Переміщених Осіб. І власне тепер мусіли вийти всі ці недоліки та порушення іміґраційного закону і то власне тими, що мали б всі причини його якнайбільше респектувати і цим допомогти в рятуванні їх ще вчорашніх товаришів недолі зі скитальчих таборів. Протягом останніх трьох днів до нашої Редакції вже наспіло кілька обіжних листів з дуже гострою агітацією проти скитальників та проти їх допущення до цеї країни, при чому різні закиди базується вже на конкретних фактах з дотеперішньої практики. Звичайно, до усіх закидів та обвинувами ставимось якнайбільш осторожно та з найбільшим вирозумінням. Але все має свої межі. Бо як на одне оголошення в „Свободі" про потребу робітника на одній фармі в Илиной, протягом одного чи двох днів зголошується аж 30 нових іміґрантів з Меріленду і в додатку з фарм, до яких вони не можуть мати найменшого жалю, та ще й зголошуються на другу фарму, то це вже справді переходить всякий глузд.

Парижський „Українець" з 15-го травня вдарив в „дзвін на тривогу", надрукувавши помітно інспіровану статтю з докорами ЗУАДКомітетові та американсько - українському громадянству за повільність та кволість в переселенчій акції. Стаття не видержує ніякої критики, бо від початку до кінця базована на якщо не фальшивих то на неточних інформаціях, як щодо української так і загальної переселенчої акції та її дотеперішніх результатів. Проте, ми не маємо на меті оспорювати чи відповідати на висунені в тій статті твердження. Це залишаємо компетенції ЗУАДКомітету. Ми тільки стверджуємо, що це справді треба бити на тривогу, але в інший дзвін. Хто віддав належну увагу попереднім статтям на цьому місці, той теж знатиме в який дзвін.

Реасумуючи ще раз коротко „світла і тіні" переселенчої акції, насуваються такі висновки:

1. Переселенчу акцію треба за всяку ціну продовжувати і скріплювати. Початкові недоліки є чисто людського порядку і вони в нічому не можуть змінити нашого наставлення до самої акції. Навпаки, вони тільки заставляють нас усіх до ще більшої наполегливости і до ще більших зусиль та жертв в самій акції, щоб ними рекомпенсувати дотеперішні недотягнення. Скріпленням світел допомогової акції ми зможемо теж послабити її тіні.

2. Переселенча акція не є ані монополем ані виключною справою одної організації, комітету чи групи людей. Вона є нашою загально - народною справою і з того треба поробити практичні висновки. Досі ми спостерігали в поодиноких випадках прояви нездорової конкуренції, не відомо чого ради. Ми бачили, як напр., один Комітет вимагає нотаріяльного потвердження завірень, щоби спонсори справді почувалися до обов'язку заопікуватися новим іміґрантом, тоді як другий Комітет тих потверджень не вимагає і т. п. Ми з жалем стверджуємо, що навіть в цій преважливій справі не налагнано відповідної найнеобхіднішої співпраці між поодинокими Комітетами, що свідомо чи несвідомо вводиться в поодиноких випадках замішання і тим створюється передумови для всіляких „тіней".

3. Ціла переселенча акція мусить базуватися на повній свідомості і відповідальності, як спонсорів так і скитальників. Хто виставляє завірення, той насамперед сповнює свій громадський і національний обовязок, а хто з того завірення користає, той повинен мати настільки почуття відповідальности та не надуживати його.

4. Спонсори і переселенці мусять з найбільшою точністю достосуватися до всіх постанов закону. Будь-яка неточність чи спекуляція раніше чи пізніше виявиться і вийде тільки на шкоду тим, що її допустилися і загальній справі.

5. Місія ЗУАДКомітету в Европі, беручи до уваги дотеперішній досвід, мусить приділити рішучо більше уваги доборові людей на анонімні завірення. Тільки це може врятувати цілу акцію від дальших комплікацій. Співчуття і милосердя повинні характеризувати працю допомогової організації, але як вони, виявлені несовісним одиницям, мали б пошкодити цілому загалові, тоді їх повинна заступити рішучість і тверда буква закону.

6. Американсько - український загал мусить виявити рішучо більше зрозуміння і серця до нових іміґрантів, щонайменше до якогось часу. Бо після того він сам переконається, що в багатьох випадках всі ці докори і закиди, що їх тепер вже часом майже патолоґічно видвигається, були неслушні та передчасні. Нові іміґранти зліплені з такої самої глини, як і старі, в їхніх жилах пливе така сама українська кров, як і в наших і вони є точно такі самі, як і ми були б в їх обставинах.

7. Нові іміґранти мусять виявити максімум доброї волі і мудрости і насамперед з найбільшою дбайливістю виконати перебрані зобов'язання та

(Докінчення на стор. 4-тій).

Оспорюють стан безробіття

Для вияснення причин упадку ціни вартісних паперів на біржі, згадали деякі знавці економічних відносин теж і вісті про зростаюче безробіття в Злучених Державах. Негайно опісля — 7 червня — оприлюднило Бюро Цензу у Вашингтоні, що в половині місяця травня б. р. кількість безробітних у післявоєнному часі в Злучених Державах досягнула найвищу цифру, бо дійшла до 3,289,000 осіб. Ця цифра вказує на зріст безробіття в порівнянні з місяцем квітнем, коли то відносини почали поправлятися і безробіття меншало. Бюро Цензу висловлює своє здивування з приводу наглого звороту на гірше. Погіршення виходить з порівняння цифр за квітень, коли то було 3,016,000 безробітних і за травень, коли то нараховано 3,289,000 безробітних, тобто на 273,000 більше ніж попереднього місяця.

Урядові спостерегачі — „аналісти" — приписують зріст безробіття частинно пошукуванні праці шкільною молоддю, хоч з другого боку признають, що запотребування робітників в рільничій продукції зросло на 1,150,000 осіб. Урядовці кажуть, що це тільки весняний сезон і тому фарми не забрали на працю більше сезонових робітників.

Виказування робітничого руху в підприємствах є одним з важливих урядових засобів для оцінки економічного положення в цілій країні. На урядових цифрах опираються юнії й підприємці при заключуванні контрактів праці, коли то встановляється робітнича заплата. З таких виказів складають свої пляни підприємці, які плянують заложення нових підприємств. Часто теж і закордонна політика мусить рахуватися з добробутом серед робітників, а плянування внутрішньої розбудови й перемін опирається тим більше на кількості безробітних, бо саме тут ідеться про зарадження безробіттю. Тому деякі економічні кореспонденти, як от Филип Ґейелин, пробують проаналізувати цілу систему збирання цифр Бюром Цензу для виказання потреби її вдосконалення.

У першу чергу вони пригадують, що саме Бюро признає можливість помилки в обрахунках до 10 відсотків. Це вже може бути притокою до сумнівів щодо точности проголошуваної статистики. Одначе таку неточність мало хто бере до уваги.

Важніша є помилковість у виповнюванню квестіонарів у справі безробіття. Для прикладу: в половині місяця піде 500 вправних „енумераторів" Бюра Цензу до 25,000 мешканців у різних частинах країни і поставить питання — звичайно до хазяйок домів, бо чоловіки перебувають на роботі — в такому напрямі: Чи чоловік працював увесь час минулого тижня? — Може він шукає праці? Навіть, якщо він не працював минулого року, чи він має якесь затруднення або бизнес? — Якщо він не працює, то скільки тижнів часу він присвячує на шукання праці? — Як працює, то скільки годин минулого тижня він працював?

На такі питання часом не легко відповісти хазяйці. А часом і її нема дома, тоді навіть якась дитина, припадково приявна в хаті, відповідає. А відповіді є важливі тому, що на їх підставі складається статистику безробітних і все, що з тим звязане.

Коли жінка чи інший домашній інформатор має звязок з якоюсь комуністичною юнією, тоді чоловік-робітник має вказівки від юнії, щоб у дома представляти економічні відносини в чорному світлі, отже й виказувати якнайбільше число безробітних.

Крім того, є ще питання „середньої пересічности": Перепис безробітних не переводиться в цілій країні, а тільки серед одної двадцятої частини одного відсотку всього населення Злучених Держав і на підставі звітів з таких „типових" околиць складається статистику. Для призбирання типових цифр поділено країну на 2,000 різнородних округ. Кожного місяця вибирається 68 округ як „прикладні округи" і туди посилається працівників з квестіонарами. До таких „прикладних округ" належать 13 великих середовищ, що їх звуть „метрополітальними округами", як от: Ню Йорк з повітом Вестчестер; Нюарк, Джерзі Сити й повіт Есекс; Шікаґо й повіт Кук; Филаделфія-місто й повіт; Бостон і сусідні повіти; Питсбурґ і повіт Алеґені; Клівленд і повіт Куягоґа; Дітройт і повіт Вейн і т. п. Інші округи підбираються як типові міські або фармерські громади, а ще окремо підбирають промислові околиці і т. д. Крім того, ще висилається на здогад енумераторів до різних осіб і в такий спосіб, на підставі правила пересічности, зладжується статистику. Щойно після двох тижнів її розбирають аналісти і додають свої завваги та спостереження й тому статистика не відзеркалює найновішого дійсного стану, а тільки вказує на напрям, який уже минув.

Критики оцієї системи звертають ще увагу на перестарілість системи, яка була складена за часів Рузвелта, коли то збирання статистики відбувалося часто під директивою большевицьких елементів, які прикроювали її до своїх потреб. Цю систему перебрало від Адміністрації Прилюдних Робіт теперішнє Бюро Цензу, й не поробивши відповідних змін ні в квестіонарах ні в способі підсумків відповідей на різнородні питання.

З того виходить, що критика складання статистики безробіття має свої підстави й тому в першу чергу робітничі організації, яким справді добро кожного робітника лежить на серці, повинні розглянути цю критику. Коли вона оправдана, треба домагатися змін у методі призбирування цифр про стан безробітних. У такій робітничій країні, якою є наша країна, важливим є придумати методи, як дійти до повної правди про кожночасний стан робітничої справи.

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

52)

Кілька бараків та землянок було переповнено прибулими жінками, і тут утворилась така ж тіснота й атмосфера, як і в чоловічих бараках таборового пункту. Навколо лунали вигуки обурення. Атмосфера розпалювалась. А коли в час несподіваного нічного обшуку адміністрація відібрала у всіх уркаганок прилади для мастурбації, з наступом ранку вони зчинили бунт.

І почалось щось несподіване, жахливе, що не надається ніякому описові.

Біля двохсот жінок, немов на команду, миттю роздяглися і зовсім голі вискочили в двір. У вертикальних і горизонтальних непристойних позах, попрегинавшись задом наперед і передом назад, юрмились вони біля вахти і кричали не своїми голосами, ревіли по-звірячому, мукали, як тварини, ридали й реготались, лаялись, блюзнірствували в страшних корчах і нападах, качались по землі, рвали на собі волосся, до крови обдирали собі обличчя, екскрементами кидались на вахтерів за зоною, кусались, дикими „па", відбивали різні танці, знов падали на землю і знов схоплювались на ноги й бігли до воріт:

— А-а-а-а-у-у-гі-гі! — ревла страшна юрба божевільних істот, що не були вже схожі ні на людей, ні на звірів, ні на учасниць фантастичного шабашу середньовіччя...

— Дайош мужчин!

— Давай жеребців!

— Жени сюди биків!

— Подавай чортів — Ягоду, Сталіна! — на всі голоси горлали оскаженілі жінки.

Найдобірніші лайки з багатоповерховими сексуально-патологічними додатками летіли за зону, відгомоном котились за колонкою і далеко розсипались по околицях.

-А-а-а-го-го-гу-у! — гуло і стогнало.

Це була жахлива масова істерія, табунний психоз „ревища", колективне біснування нещасних жінок, доведених большевизмом до останньої грані розпуки, до останнього ступня „соціялізму". Це був ураган жіночого протесту, тяжких страждань і деморалізації, до яких довела їх совєтська „перековка". Дві сотні жіночих душ, роздушених колесом большевицької машини, корчилися в нелюдських муках свого погубленого життя.

Якими ідеями, яким майбутнім раєм можна виправдати ці муки й загибель цих молодих жінок? Адже й у них колись були батьки, брати, сестри, друзі дитинства, ясні, що кличуть до Добра, мрії, віра в чисте і вічне! І ці мрії про ідеал високо горіли в блакитному небі їхньої юности. І під цим небом хтось жорстоко покалічив їхні душі, розтоптав їхнє життя і далі над ними знущався...

— Мамо, матусю рі-і-днень-ка-а, навіщо ти мене породила, нещасну?! — плакала одна з бунтарок з закривавленим обличчям, зіщулившися в кутку між двома бараками. Вона вже не бешкетувала, а стогнала з причитуваннями, і від цього ставало ще моторошніше й страшніше, ніж від їхнього бунту.

Пожежна команда під'їхала до самих воріт, розмотала два шланги й пустила на них воду. Два могутні струмені холодної води вдарили по масі жіночих тіл, яка з вереском і лайками відступила до бараків, але через кілька хвилин, зкриками „ура"! знову кинулась до воріт. Передні ряди бунтарок збивалися з ніг і падали в багно, задні натискали ще дужче, і теж падали на тих, що вже валялися в калюжах, а моторові шланги далі виливали сотні відер води на купу жіночих мокрих і брудних тіл:

— Стріляйте в нас, кати прокляті — стоголосо горлала купа тіл.

— Лягавки смердючі! — хрипко долітало звідкись із глибини купи.

— Даєш начальника Мартабу!

А одна бунтарка, з розстріпаним волоссям і божевільно блискаючими очима, видерлась на дах переднього бараку і швидко-швидко стала співати слова відомої тюремної пісеньки, вистукуючи в такт руками:

„Мне шестнадцать всего лет,
А „цветочка" уже нет...
И настала всем хана —
Так гуляй же, вся шпана!
Молода девченочка
Родила ребеночка,
На ножки поставила,
Воровать заставила..."

Потім вона ніби отямилась, руками охопила свою голову, голосом, який можна почути тільки в тюрмах, заспівала:

„Не плачь, подрухенька, ти девица гулящая,
Больна, измучена, з истерзанной душой,
Ах, все равно, уж наша жизнь давно пропащая,
И тело женское поругано судьбой..."

— — — — — —

...Окремі голоси з мокрої купи брудних тіл вигукували далі, але сила бунту вже гасилась холодною водою.

— Дайош нам парнішек!

— Верніть „хлопчиків"!

(Дальше буде).

П. Стасюк

124

Перша Евеня, Ню-Йорк, 3.

(між вулицями 7-ою а 8-ою)

З проголошеної вже нагоди Фірма **СТАСЮКА** поручає на необмежений час ріжні мясива і мясні продукти по наступних цінах:

СПЕЦІЯЛЬНІ НИЗЬКІ ЦІНИ НА СВІЖІ ВЕПРОВІ МЯСИВА

СВІЖІ РЕБЕРКА (SPARERIBS)	48¢ ФУНТ
СВІЖІ ШИНКИ ПЕРЕДНІ	39¢ ФУНТ
СВІЖІ ЯЗИКИ	32¢ ФУНТ
СВІЖІ КОЛІНКА	30¢ ФУНТ
СВІЖА ПЕЧІНКА	29¢ ФУНТ
СВІЖІ КОСТИ З КАРКУ	17¢ ФУНТ
СВІЖЕ САЛО	14¢ ФУНТ
СВІЖІ ГОЛОВИ	9¢ ФУНТ
СВІЖІ НІЖКИ ЗАДНІ	7¢ ФУНТ

ШИНКИ (ВУДЖЕНІ ЗАДНІ)	55¢ фунт
КОВБАСА (КРАЯНА)	75¢ фунт

Масарські вироби і всякі вудженини виробляються на місці, про що може переконатися кождий покупець, бо на жадання може оглянути цілий варстат кожного дня крім суботи.

КОВБАСА (СІКАНА) 55¢ ФУНТ	ШИНКА (ВАРЕНА ЦІЛА) (BOILED HAM, WHOLE) 89¢ ФУНТ	ВУДЖЕНКА (В ЦІЛІМ КАВАЛКУ) 41¢ ФУНТ
СХАБ (LOIN OF PORK) (WHOLE) 53¢ ФУНТ	ШИНКА (СВІЖА ПЕЧЕНА) (ROAST PORK) (WHOLE) $1.03 ФУНТ	ШИНКА (СВІЖА ПЕРЕДНЯ) 39¢ ФУНТ

ЩО І СКІЛЬКИ КУПУЄТЬСЯ У СТАСЮКА ЗА $1.25

ДО ВИБОРУ:

1 lb.	ВАРЕНОЇ ШИНКИ (BOILED HAM SLICED)
2 lbs.	ПЕРШОГО СОРТА КРАЯНОЇ ВУДЖЕНКИ
3 lbs.	КРАЩОЇ ЯКОСТИ ВУДЖЕНКИ В КАВАЛКУ
4 lbs.	КИШОК РИЖОВИХ АБО КАШАНИХ
5 lbs.	ВУДЖЕНОЇ СОЛОНИНИ
6	ПУШОК СМАЛЬЦЮ 14 OZ.
7 lbs.	СВІЖОЇ СОЛОНИНИ
8	ОДНОФУНТОВИХ ПАЧОК СМАЛЬЦЮ
9 lbs.	СОЛЕНОЇ ГРУБОЇ СОЛОНИНИ

Увага! Даром

КОЖНИЙ ПОКУПЕЦЬ, ЩО ЗАКУПИТЬ ТОВАРУ В ДНЯХ 16–17–18 ЧЕРВНЯ НА СУМУ ПОНАД $3.00, ДІСТАНЕ: СПЕЦІЯЛЬНУ СІКАНУ КОВБАСУ.

УВАГА!

ПЕРШИЙ РАЗ ПО ВІЙНІ!

Імпортовані шинки з Польщі є до набуття У ФІРМІ СТАСЮКА

P. STASIUK

124 First Avenue

(Between 7th & 8th Streets) NEW YORK 3, N. Y.

Склеп СТАСЮКА отворений кожного дня до години 6. ввечір точно!

Світла і тіні переселенчої акції

(Докінчення зі стор. 2-гої).

постанови іміграційних законів і приписів, здати собі справу з нового положення і нових обставин та докласти насамперед усіх зусиль, щоб їх пізнати та правильно зрозуміти. Всяку спільну чи індивідуальну акцію в кожній справі вони повинні починати тільки тоді, як матимуть оправдане фактами переконання, що вона буде корисна. Вони оминуть багато непорозумінь та багато помилок, як використають досвід, набутий їхніми попередниками. Це вони можуть досягнути тільки всеціло включившись в місцеве життя в усіх його громадських і особистих проявах, поліпшуючи та доповнюючи його своїми творчими вартостями. Вони мусять завжди і на кожному кроці пам'ятати, що на них тепер звернений бистрий зір загалу та що кожний їх поступок розцінюється як характерну прикмету загалу і з того робиться відповідні висновки.

8. Усі ми, спонсори, нові імігранти і ще скитальники в Европі, мусимо позбутися у відношенні до себе всіх пересудів та мусимо виявити досить мужности і громадської зрілости сказати собі „правду ввічі" і її прийняти, та робити це не на те, щоби собі докоряти чи себе взаємно понижати, але щоби з того виносити відповідну науку для поліпшення наших умовин.

9. Усі ми мусимо виявити максімум самодисципліни в стичності з нашим оточенням. Ми можемо вимагати більшого зрозуміння у наших спільних взаємовідносинах, але ми не можемо мати під цим оглядом жадних претенсій до американського загалу. Це відноситься насамперед до нових імігрантів, бо їх тепер американський загал спостерігає. Америка, з ніяких інших, як тільки чисто людських причин та на підставі своїх високо гуманітарних і шляхетних традицій відкрила їм шлях до побудови нового, справді вільного життя в цій незрівняній країні. Дядько Сем прийняв їх під кожним оглядом як своїх власних дітей, з одною тільки передумовою, щоби вони теж як його власні діти поводились, отже були під кожним оглядом добрими громадянами цеї країни. Хто має інші пляни і думки, хай буде настільки чесний зі собою та зі своїми друзями і витягне з них практичні висновки ще заки виїхав з діпівського табору.

10. Спонсори і переселенці та ввесь український загал мусить бути свідомий того, що проти цілої переселенчої акції діє всілякими способами і засобами могутній большевицький ворог людства, з розсієними по цілому світі своїми шпигунами, агентами і п'ятими колонами. Якщо б добре взяти під лупу всі ті тіні переселенчої акції, то Господь відає скільки з них можна б побачити в червоному світлі. Тому тільки повна і спільна свідомість, максимальний патріотизм та найбільша добра воля, щире серце, щедра рука і разом з ними холодний розум мусять характеризувати всеціло дальшу переселенчу акцію, якщо ми хочемо довести її до успішного завершення. Віримо, що так станеться і тільки з таких міркувань і в такій цілі були написані всі ці статті.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

СОДБУРІ, ОНТЕРІО.

Хочуть видати книжку п. н. „Історія Поточиськ".

В неділю дня 3 квітня ц. р. на запрошення Філії „Просвіти" Поточиськ прибув з Торонто п. Д. Гевко, бувший учитель цього села Городенського повіту, що перед кількома тижнями прибув з родиною з Німеччини. З цієї нагоди відбулися Надзвичайні Збори Філії Просвіти Поточиськ, яка існує від 1938 р. в Содбурах. Вони відбулися в домі п. В. Півирбецького, голови Філії, який отворив збори і привитав Д. Гевка. Секретар С. Ємчук зреферував діяльність Філії і згадав за книжку „Історія Поточиськ", яку написав п. Д. Гевко, і яка має вийти друком. Скарбник М. Процюк привитав п. Гевка як свого бувшого учителя в селі і вказав, що книжка, яку написав п. Гевко, має велику вартість для сельчан, а також для українського громадянства, а ще більшу вартість матиме для нашого прийдешнього покоління. Потім промовляв п. Гевко, а привитавши присутних сельчан, зложив подяку Філії за моральну і матеріяльну допомогу.

По короткій дискусії рішено доложити всіх сил, щоб книжку видати якнайскорше. При цім вписалося в члени шість новоприбулих сельчан.

На закінчення п. Гевко по старому сільському звичаю витягнув камертон з кишені і „ану хлопці, тої, що колись в селі співали". Ітак присутні сельчани пригадали собі кілька пісень (вони є в книжці під нотами) і думками линули в рідне село, де колись молоді літа проживали. Чи лунає та пісня, така мила поточиська пісня, тепер у селі, як колись? Чи молодь Поточиська, яка животіє під кривавою диктатурою Сталіна, любується своїм молодим життям, як ми колись любувалися? Певно, що ні! І ще раз ні! Тому у вільній демократичній Канаді й Америці повинні ми всі працювати в згоді, щоб бути готовими подати братерську помічну руку нашим братам по селах, коли прийде хвиля визволення, в яке ми свято віримо.

Цією дорогою звертаємося до сельчан Поточиськ в Канаді й Америці, щоби купили книжку, яку Філія Просвіти Поточиськ в Содбурах видрукує в скорому часі. У цій книжці буде дуже багато цікавого, а також багато цікавих знимок.

С. Ємчук,
39 Regent St. N.
Sudbury, Ont,, Canada.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРОНКС, Н. Й. — Збори Тов. Любов, від. 298, відбудуться в суботу, 18. червня, в год. 8. ввечір, в церковній галі, 1745 Вашингтон Еве. Є від Союзу чеки дивіденди, однак поштою висилатись нікому неб уде. — В. Морозович, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє, що надзвичайні збори відбудуться в неділю, 19. червня, в годині 2. пополудні, в гали У. Г. Клюбу, 13 Вашинґтон ул. Просимо членів принести всі книжечки. — Н. Мазур, предс.; В. Мандрій, секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — Відділ 305 повідомляє членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 19-го червня, зараз по Сл. Божій, в год. 11:30 попол. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо будуть дві важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминаємо вирівняти свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — М. Гентош, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє, що піврічні збори відбудуться в неділю, 19. червня, точно в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі, 237 Говп ул. Це є важні збори, тому треба конечно бути на них і вирівняти свої залеглости та полагодити всі інші справи. Просимо членів приєднувати нових членів, бо сам уряд не зможе виповнити наложеної на наш відділ квоти нових членів. Запрошуємо нову іміграцію прийти на збори. Не приявні наз борах члени будуть підлягати карі згідно зі статутом. — За уряд: Ф. Гулька, пр.; П. Головачук, фін. секр.; М. Гуцалюк, кас.; М. Котіс, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Подаємо до відома всім членам, що місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 117, відбудуться в суботу, 18. червня, в год. 7:30 ввечір, в церковній салі, 28 Іст 7. вул. Просимо всіх прийти, бо є важні справи до полагодження. Члени мають забрати свої чеки дивіденди. Довгуючих членів просимо вирівняти свої вкладки, інакше будуть суспендовані. — Уряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в суботу, 18. червня, в годині 8. ввечір, в домі Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є багато справ до полагодження. — М. Паранич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 18. червня, в год. 7. вечір. На цих зборах будуть роздані чеки дивіденди. Приявність усіх членів є обовязкова. — Уряд.

CHICAGO, ILL. — Monthly meeting of Birth of Holy Virgin Society, Br. 259, will be held Sunday, June 19, at 1903 W. 51st St., at 2 P. M. — P. Trusiak, Treas.

ПЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 18. червня, в годині 8. ввечір, в домі де звичайно. Просимо всіх членів прийти на час. Довгуючі члени повинні вирівняти свої залеглости. — І. Головка, предс.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Піврічні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, відбудуться в неділю, 19. червня, в год. 2. пополудні, в салі церковній. Просимо всіх членів прийти на збори і вирівняти свої залеглости. Контр. комісія дасть звіт за останніх 6 місяців. Буде роздання чеків дивіденди. Просимо членів старатись приєднувати нових членів, а дістанете за це нагороду від Союзу. — За уряд: Ф. Сагатий, пр.; М. Колодруб, кас.; С. Колодруб, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 18. червня, в год. 8. ввечір, в гали катол. церкви св. Юрія, 28 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори ірозібрати чеки дивіденди від У. Н. Союзу. — М. Ликтей, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. червня, в годині 2. пополудні, в галі церковній. Просимо всіх членів прийти на час, бо буде роздання дивіденди. — І. Савчак, предс.; Н. Крупа, кас.; І. Маркович, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Піврічні збори Бр. св. Йосафата, від. 217, відбудуться у вівторок, 21. червня, в годині 7:30 ввечір, в парафіяльній галі, 303 Гудсон ул. Приявність на цих зборах всіх членів конечна, ба є важні справи до вирішення. Довгуючих членів взиваємо прийти і вирівняти свої довги цего місяця, бо на наступний місяць контр. комісія дасть звіт. На зборах буде роздання дивіденди від У. Н. Союзу, а котрий член не зможе з важної причини прийти на збори, хай прийде до секретаря по чек. Просимо старатися приєднувати нових членів. — За уряд: П. Паснак, предс.; Т. Шурґот, кас.; А. Іванів, секр.

БОСТОН, МАСС. — Піврічні збори Тов. ім. Єв. Коновальця, від. 238, відбудуться в неділю, 19. червня, в церковній галі, зараз по відправі. Просимо всіх членів, старих і тих, що недавно приступили до Союзу, прийти численно, бо є дуже важні справи до вирішення. На зборах буде роздання чеків дивіденди від У. Н. Союзу. — П. Мороз, гол.; П. Попович, кас.; М. Давискиба, секр.

ПОШУКУВАННЯ

МИХАЙЛО РУСИН пошукує брата **ВАСИЛЯ РУСИНА**, котрий мав мешкати в Пасейку, Н. Дж. Хто про него знає, або самий, прошу написати на адресу:

MICHAEL RUSYN
Winterslag, Barak 6/143
Nortlan strat, Belgien

ІВАН БУМБАР, син Михайла, зі села Хацовані, шукає свого кревняка **ІВАНА БІЛЕНИЦЬ**, що також походить зі села Хацовані. Він виїхав до Америки ще перед першою світовою війною. Хто про него знає, або він сам, хай пише до

JOHN BUMBAR
850 North Franklin Street,
Philadelphia 23, Pa.

Товаришку з перемиської гімназії **ЛЕСЮ ЛЕВАНДОВСЬКУ** пошукує **ПАВЛИНА** з Фединяків **КАМІНСЬКА**, Centreville, Md., c/o W. E. Gambrill.

МАРІЯ ЛОТОЦЬКА, дочка Ілька і Софії, зі села Сороцька, пов. Скалат, пошукує **ЯВДОНІКУ ФІЛЬ І ОЛЕКСУ ПАЩУКА**, обоє з того самого села. Хто про них знає, або вони самі, хай пише:

MARY LOTOSKA
c/o Krasner
222 Renner Ave., Newark 8, N. J.

ПОШУКУЄ ПОСАДИ

Кваліфікований дяк-учитель пошукує української греко-католицької парохії. Провадить хор, дає концерти, учить представлення і вечірню діточу школу. Прошу писати до „Свободи" по дальші інформації. S. C. Box 346, Jersey City, N.J.

ТАРЗАН, ч. 2115. Невидна небезпека.

THE NEXT FEW WEEKS WERE HAPPY ONES FOR TARZAN, SURROUNDED BY HIS OLD FRIENDS WHO PLAYED HARMLESS PRANKS ON EACH OTHER.

THEY NATURALLY TURNED TO HIM AS LEADER --- SO WHEN THE FORAGING BECAME LOW HE LED THEM TO A FERTILE VALLEY.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

-2115-

AT THE SAME TIME, PROFESSOR MARTIN, GEOLOGIST, AND HIS BEAUTIFUL DAUGHTER NORMA, ENTERED THE OTHER END OF THE VALLEY.

REX MAXON

HAVING EYES ONLY FOR ROCK SPECIMENS, THEY WERE TOTALLY UNAWARE OF SABOR AND HER CUB, ON THE LEDGE AHEAD.

Кількна наступних тижнів були щасливими для Тарзана. Він жив в оточенню своїх приятелів, які робили нешкідливі жарти один одному.

Зовсім природно, вони звернулися до нього, як до провідника... отож, як харчів стало обмаль, він повів їх на плодючу долину.

Саме тоді учений геолог, професор Мартін і його чарівна доня Норма, увійшли в другий кінець долини.

Тому, що вони звертали свою увагу тільки на самі скельні мінерали, вони не звернули жадної уваги на гиєну.